

Teatr, co miasta dotyka

DT 2019 pod hasłem "Miasto" pokaże oryginalny program teatru plenerowego i stworzy szeroką teatralną narrację o mieście. Dzięki temu Łódź stanie się widzialnym, fizycznym bohaterem. Zaznaczmy na początku, że sama akcja przeszła zmianę identyfikacji wizualnej, której autorem jest Jakub "Hakobo" Stępień (autor nowej szaty graficznej "Kalejdoskopu", którą wprowadzimy od numeru majowego), zaś za elementy kampanii reklamowej odpowiadał duet HaWa (tak się składa - również współpracujący z naszym pismem).

W tym roku spektakle zostaną zrealizowane w bardzo nietypowych miejscach: na dachu osiedlowego hipermarketu ("Widokowisko" reż. M. Tomczyk, L. Łuszcz-Kujawiak), na trasie od pl. Wolności do Teatru Powszechnego na ul. Legionów ("Niepodległa. Miasto" reż. A. Wójcik Teatr Powszechny w Łodzi), w witrynie sklepowej w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 36 ("Tkanka łączna" reż. P. Grala) - na dworcu Łódź Fabryczna ("KO_n_TAKT" reż. M. Ratajski) - w Pasażu Róży na ul. Piotrkowskiej ("Sen panny Franciszki" reż. A. Jakubowska) - w pubie Niebostan na ul. Piotrkowskiej i pubie Cafe Bar Poczekalnia, ul. Więckowskiego (Osobowy Ilustrowany - "Czytanie Po Omacku" reż. Teatr Po Omacku).

Realizacje "Świąty Marka Edelmana" reż. K. Góra w Centrum Dialogu, "Symbioza" reż. M. Jago-dyńska w Dom Kultury Ariadna, "My z miasta Łodzi" w reż. T. Radzikowska-Bińkowska, "Migawki z Łodzi" reż. G. Greca powstały na drodze procesów i eksperymentów artystycznych, stawiających sobie za punkt wyjścia lokalną historię, jednostkowe biografie bądź specyfikę architektoniczną miejsca lub dzielnicy.

Konwencje teatru plenerowego są na ogół łatwo rozpoznawalne, często kojarzą się z teatrem rozrywkowym, operujące sztafażem cyrkowych i ludycznych środków wyrazu. Program DT 19 będzie prezentował teatr plenerowy, łamiąc stereotypy, stawiający na wysoką jakość i oryginalne realizacje, które odkrywczą traktują formę teatru miejskiego. Będzie to próba tworzenia artystycznego, głębokiego teatru miasta. Z wypracowanym stylem aktorskim, odpowiednią pracą z przestrzenią i energią widza oraz kontekstem pola gry. To wyzwanie artystyczne przede wszystkim dla reżyserów i choreografów. Do realizacji, postawionego przez organizatorów DT tematu Miasto zgłosiło się grono niezależnych łódzkich artystów, prowadzących autorską działalność twórczą m.in. K. Siwińska (16 psów Teatr Nowy) oraz zespoły offowe, działające w ramach stowarzyszeń (Teatr Kijo, Portiernia Sztuki i inne), grupy amatorskie seniorów.

Dla spektakli powstały autorskie scenariusze i dramaty dedykowane tematowi wywiedzionym z łódzkich kontekstów historycznych i społecznych np. Włókniarki reż. T. Mana na podstawie książki Marty Madejskiej „Aleja Włókniarek” (Teatr Lalek Arlekin). Spektakl uroczyste otworzy jubileuszowy program DT.

Teksty powstawały również w wyniku bezpośredniej pracy dokumentalnej z Łódzianami, których historie dotyczące życia w danej dzielnicy, ulicy, czy po prostu w mieście zostały przetworzone w spektakle: "Niepodległa. Miasto" reż. A. Wójcik / Teatr Powszechny w Łodzi, "Symbioza" reż. M. Jagodyńska / Dom Kultury Ariadna, "My z miasta Łodzi" reż. T. Radzikowska - Bińkowska, "Migawki z Łodzi" reż. G. Grecas i warsztaty "Olechów Teatrem Odkrywany". Do tworzenia narracji zostali zaproszeni lokatorzy ulicy Legionów, mali mieszkańcy dzielnicy Olechów, osiedla Grembach, łódzcy głusi, seniorzy, artyści, licealiści.

Również oferta warsztatowa ("Okna miasta"/ autorski warsztat L. Mądzika, "Olechów Teatrem

Odkrywany"/ warsztat technik scenicznych, "Tańczenie - Widzenie Miasta"- ruchowo-fotograficzno-choreograficzne) skupiona będzie na temacie miasta: codziennego, znajomego i nieznanego, miejsca oswojonego i nieoswojonego, bezpiecznego, niebezpiecznego, które mijane, nie uwidacznia swoich kodów. Poprzez cykl warsztatów, chcemy uwrażliwić uczestników na wyostrenie swojego zmysłu obserwacji. Do aktywnego obserwowania siebie w codzienności miasta, tak aby stało się inspiracją do działań twórczych. Poprzez kreatywne techniki pracy, ta-kie jak warsztaty ruchowe w przestrzeni miasta, warsztaty fotograficzne i warsztaty tańca krea-tywnego damy narzędzia uczestnikom do swojej indywidualnej wypowiedzi na temat relacji z miejscem.

Dzień Teatru zaplanowany został w projekcie DT jako dzień teatru miasta Łodzi, czym daje nową interpretację Świąta. Jest to o tyle ważne, że sam Międzynarodowy Dzień Teatru będzie wydarzeniem żywym i inspirującym.

Widzowie DT 19 będą uczestniczyli w teatrze, który buduje tożsamość lokalną, daje świadectwa historii, a do tego plenerowym. To teatr w założeniu bliski widzowi, łatwy do rozumienia, egalitarny i masowy. Sformułowany w języku tańca, eksperymentu, teatru fizycznego, dramatycznego, kabaretu oraz opowieści zapisanej językiem migowym, piosenką. Otwarty na każdego widza. Jednoczący we wspólnym doświadczeniu poznawania historii miejsca, w którym żyjemy.

Trochę historii

Sama inicjatywa otrzymała 'Punkt dla Łodzi' (2014), a w 2016 roku Łódzcy dziennikarze kulturalni przyznali Nadzwyczajną Złotą Maskę twórcom projektu Dotknij Teatru za: "wykreowanie w czasach marketingowej iluzji prawdziwie kulturotwórczego zjawiska, które otwiera nowego odbiorcę na to, co w teatrze autentyczne, uczy społecznej empatii i inicjuje rozmowę na temat gatunkowych granic sztuki". W 2017 akcję wyróżniono Plastrzem Kultury.

DT umożliwiło starty artystyczne niezależnym artystom i grupom nieformalnym, inicjowało koalicje teatru offowego z lokalnym zawodowym, stawiało zadania i wyzwania merytoryczne, prowadziło ewaluację życia teatralnego i edukacji kulturalnej, wyznaczało standardy, podnosiło wymagania jakościowe. Wychowywało publiczność do odbioru teatru eksperymentu, udostępniało do wglądu zaplecza teatralne. Obrazowało widzom rozmiary środowiska teatralnego Łodzi. Wprowadziło nową formułę świętowania.

Objęło promocją wszystkie obszary działalności teatralnej w mieście - od teatrów dziecięcych, seniorskich, amatorskich, niepełnosprawnych poprzez off aż do działań zawodowych. Znosiło podziały i uprzedzenia w obrębie teatru. Łączyło, budowało wspólnotę. DT promowało łódzkich artystów. W programach DT powstały premiery, które uzyskały uznanie krytyków i nagrody m.in: "Matryca" w reżyserii P. Grali, "Szczelina" w reżyserii T. Rodowicza (Złota Maska), "Zanikam" reż. K. Dąbkowska-Kułac (Złota Maska 2016). Nie bez znaczenia jest, że łódzka forma świętowania Dnia Teatru stała się wzorem dla teatrów w kraju i można śmiało powiedzieć, że Dotknij Teatru jest synonimem Dnia Teatru w Polsce.

Od 2012 roku w akcji brało udział 87 miast i miejscowości, w tym miejskie teatry instytucjonalne, teatry offowe, amatorskie, domy/ośrodki/centra kultury, fundacje, stowarzyszenia, muzea, zespoły nieformalne, artyści niezależni, inicjatywy prywatne Pod hasłem DT zorganizowano w Polsce do 2018 roku 2868 wydarzeń. Od 2010 roku w ramach programu DT pokazano 1008 wydarzeń, w tym 300 spektakli dla 75 000 widzów z Łodzi. DT objęło swoim zasięgiem wszystkie grupy odbiorcze: dzieci (od pierwszego roku życia), młodzież: uczniów i studentów, dorosłych, a także określone

grupy społeczne: rodzi-ców, nauczycieli, pacjentów hospicjów i szpitali, wychowanków domów poprawczych i domów dziecka, seniorów, niepełnosprawnych, bezdomnych, bezrobotnych i grupy zagrożone wykluczeniem społecznym.

PROGRAM DOTKNIJ TEATRU 2019 (27.03 - 07.04.2019) :

34 wydarzenia: 23 artystycznych i 11 edukacyjnych, w tym: 21 spektakli (13 tytuły)

SPEKTAKLE/ PERFORMANCE:

1. "Niepodległa. Miasto" reż. A. Wójcik, Teatr Powszechny w Łodzi, dwie prezentacje
2. "Włóknarki" reż. T. Man, Teatr Arlekin im. H. Ryla w Łodzi
3. "Widokowisko" reż. M. Tomczyk, L. Łuszcz-Kujawiak, Stowarzyszenie Portiernia Sztuki
4. "16 Psów. Rzecz O Treserze Zwierząt" reż. K. Siwińska, dwie prezentacje
5. "Tkanka łączna" reż. P. Grala, trzy prezentacje
6. "KO_n_TAKT" reż. M. Ratajski, Teatr Kijo, dwie prezentacje
7. "Sen Panny Franciszki" reż. A. Jakubowska, Stowarzyszenie Per Artem Vitae
8. "Osobowy Ilustrowany- Czytanie Po Omacku" reż. Teatr Po Omacku, dwie prezentacje
9. "Światy Marka Edelmana" reż. K. Góra, Centrum Dialogu im. M. Edelmana w Łodzi
10. "Symbioza" reż. M. Jagodyńska, Widzewskie Domy Kultury, dwie prezentacje,
11. "My z miasta Łodzi" reż. T. Radzikowska-Bińkowska, dwie prezentacje
12. „Łódź, moja miłość” i wystawa łódzkich refotografii Krzysztofa Grzywińskiego
13. „Migawki z Łodzi” reż. G. Grecas
14. Inauguracja Międzynarodowego Dnia Teatru pod pomnikiem L. Schillera

WARSZTATY /EKSPERYMENTY:

1. Warsztaty: "Niepodległa. Miasto" reż. A. Wójcik, Teatr Powszechny w Łodzi
2. "Tańczenie - Widzenie Miasta", Teatr Arlekin im. H. Ryla w Łodzi
3. Warsztaty: "Mimesis" reż. M. Brzozowski, Stowarzyszenie Targowa 62
4. "Migawki z Łodzi" reż. G. Grecas
5. "Olechów Teatrem Odkrywany", Ośrodek Kultury Górna
6. "Okna Miasta" (warsztat zamknięty; dla VI LO) - warsztat L. Mądzika, Centrum Kultury Młodych
7. "Noc Teatru. Improvizuj w Łodzi" prow. Kipisz, Ośrodek Kultury Górna

POKAZY POWARSZTATOWE

1. "Okna Miasta" reż. L. Mądzika, Centrum Kultury Młodych
2. „(PO)WIDOKI”, Teatr Lalek Arlekin im. Henryka Ryla w Łodzi,

Do łódzkiego programu przyłączyło się 18 miast i nadal napływają zgłoszenia.

-